

המגילה מדברת אליי "בארץ ישראל קם העם היהודי"

הגדרה מילונית למלה "קם"

1. התרומם מתנוחה נמוכה לגבוהה. "הילד קם באמצע הלילה והתיישב במיטה."
"המוכר קם מהכיסא כדי לשרת את הלקוח."
2. התעורר מהשינה; הקיץ. "אני קם מוקדם כל בוקר."
3. נבנה; נוסד. "הקיבוץ קם בשנות העשרים של המאה שעברה."
4. התנפל; תקף. "בתקופת שואה, העם הגרמני קם על היהודים להורגם."
5. קם והיה. יָצָא לפועל, התְגַשֵּׁם, קָרָה
6. קם על רגליו התאושש

שאלות לדיון:

מה הפירושים האפשריים לפועל "קם" במשפט זה?
באיזה מובן "קם" העם היהודי בא"י?

שיר בבוקר בבוקר / אמיר גלבע

פתאום קם אדם בבוקר
ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת,
ולכל הנפגש בדרכו קורא הוא שלום.
דגנים עולים מול פניו מבין חריצי המדרכת.
וניחוחות לראשו מדיפים עצי אזדרכת.
הטללים רוסיים והרים, ריבוא קרניים,
הם יולידו חופת שמש לכלולותיו.
והוא צוחק גבורת דורות מן ההרים,
ונכלמות משתחוות המלחמות אפיים,
להוד אלף שנים מפכות במסתרים,
אלף שנים צעירות לפניו
כפלג צונן, כשיר רועים, כענף.
פתאום קם אדם בבוקר
ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת,
ורואה כי חזר האביב
והוריק שוב אילן מן השלכת.

שאלה לדיון:

מה מספר בשיר את סיפור התקומה של עם ישראל בארצו?

כאן מילים ולחן: עוזי חיטמן

כאן ביתי פה אני נולדתי
במישור אשר על שפת הים
כאן החברים איתם גדלתי
ואין לי שום מקום אחר בעולם

כאן ביתי פה אני שיחקתי
בשפלה אשר על גב ההר
כאן מן הבאר שתיתי מים
ושתלתי דשא במדבר.

כאן נולדתי כאן נולדו לי ילדי
כאן בניתי את ביתי בשתי ידי
כאן גם אתה איתי וכאן כל אלף ידידי
ואחרי שנים אלפיים סוף לנדודי.

כאן את כל שירי אני ניגנתי
והלכתי במסע לילי
כאן בנעורי אני הגנתי
על חלקת האלוהים שלי.
כאן נולדתי...

כאן את שולחני אני ערכתי
פת של לחם פרח רענן
דלת לשכנים אני פתחתי
ומי שבא נאמר לו "אהלן".

ר' מאיר יחיאל מאוסטרוביצה

אני מארץ ישראל אלא שבעוונותינו גלינו משם ואני שרוי באוסטרוביצה .
וכן כל אדם ששואלים אותו מהיכן אתה , מחויב לענות: אני מארץ ישראל , אלא שלעת עתה
שרוי אני בדירת ארעי בגולה.

ש"י עגנון , נאום התודה בטקס הענקת פרס נובל 1966

מתוך קטסטרופה היסטורית שהחריב טיטוס מלך רומי את ירושלים וגלה ישראל מארצו
נולדתי אני באחת מערי הגולה. אבל בכל עת דומה היה עליי כמי שנולד בירושלים. בחלום
בחזון לילה ראיתי את עצמי עומד עם אחי הלויים בבית המקדש כשאני שר עימהם שירי דוד
מלך ישראל..."

ר' נחמן מברסלב

" לכל מקום שאני הולך אני הולך לארץ ישראל"

מתוך המחזור "ירושלים ירושלים למה ירושלים" מאת יהודה עמיחי
כולל 28 שירים. הופיע בספרו "פתוח סגור פתוח" שיצא לאור בשנת 1998.

23

למה ירושלים למה לא פריז עם הככרות
והשדרות ושערי הכבוד למלך הכבוד
עם הגשרים הרחבים מעל לעולם הצר.

28

למה ירושלים, למה אני
למה לא עיר אחרת למה לא אדם אחר?
פעם עמדתי לפני הכותל המערבי
ופתאום להקת צפורים עלתה למעלה
בקריאות ובמשק כנפיים, כמו פתקות בקשה
שהשתחררו מבין האבנים הגדולות והכבדות
ועפו אל על.

שאלות לדין:

- מה קושר את מי שלא נולד בארץ לארץ ישראל?
- מה קושר את מי שנולד כאן?
- מה מספרים קשרים אלה על תקומת העם בארץ ישראל?